

eller havde gjort det, jeg paa et vist Tidspunkt foreslog Landarbejderforbundets Formand: at forsøge en Forhandling med Jensen-Sønderup eller Grundforbedringsudvalget, inden Sagen kom for i Rigsdagen, for om muligt gennem en Forhandling at naa til Enighed om, hvilke Priser der skal betales for saadant Arbejde — saa tror jeg, Resultatet var blevet et andet. Jeg ved ogsaa, at Landarbejderforbundets Formand har henvendt sig paa rette Sted om dette Spørgsmaal, men desværre er der ikke kommet noget ud af det. Skal der nu komme noget ud af Sagen til Glæde for alle Parter, maa man i dette som i andre Forhold forhandle mellem Arbejdere og Arbejdsgivere og derigennem søge at naa til Enighed om, hvorledes Arbejdet skal betales. Og selv om nu det ærede 4de Medlem for 6te Kreds (Hauch) har ment, at man ikke kan forandre noget ved § 4, er det dog stadig mit Haab, at man fra alle Sider maa komme til at se saadan paa det, at skal Arbejdet i Gang, maa dertilvejbringes en Ordning angaaende Løn og Arbejdsvilkaar, hvorfor man maa give Parterne Adgang til ved Forhandling at fastsætte rimelige Priser for saadant Arbejde. Det er muligt, man kunde blive enig om at anvende en Overerskomst om Jord- og Dræningsarbejde, som er oprettet med Landinspektør Junkersen i Maribo, og som er blevet brugt over hele Landet. Der er ogsaa en anden Overerskomst, som er brugt særlig paa Fyn. Det er muligt, at man kunde naa til et Resultat dér. Men uden at man taler om det, kommer man ingen Vegne. En Ordning, hvorunder det overlades den ene Part, hvad enten det saa er Arbejderne eller Arbejdsgiverne, ensidig at fastsætte Arbejdsvilkaarene, vil neppe bringe noget godt, og derfor kunde jeg ønske, at denne Sag, for at man dog kunde forsøge, om det ikke skulde være muligt at komme til at arbejde med de Tanker, der er nedlagt i Forslaget, blev prøvet i et Udvalg.

Dækker: Som et Led i Bestræbelserne for at afhjælpe noget af den store Arbejdsløshed er dette Lovforslag fremkommet, og som saadant kan jeg give det min fulde Tilslutning. Det er Arbejder-ude paa Landet, sigtende til Grundforbedring, der søges sat i Gang, væsentlig altsaa Afvanding-, Merglings-, Kalkningsarbejder og lignende. Det er ret naturligt, at man søger at skabe Mulighed for at faa Penge dertil under den bedste Garanti og derigennem til den billigste Rente, thi for Øjeblikket er der jo samtidig med Arbejdsløsheden en virkelig

betydelig Mangel paa kontante Penge, der gør det vanskeligt at skaffe Laan. Den Garanti, som Kommunerne her skal give, vil forhaabentlig ikke blive meget effektiv, og Staten paatager sig jo yderligere at bære Halvdelen af det eventuelle Tab. Der har ogsaa fra de foregaaende ærede Taleres Side været fuld Enighed om Formaalet, det er kun Ordningen af Arbejdsforholdene, hvorom der har været divergerende Meninger. Jeg maa i Modsætning til den ærede sidste Taler sige, at jeg finder, at Bestemmelserne i § 4 maa være fuldt ud tilstrækkelige til at garantere Arbejderne, at de ikke misbruges. Der gives jo Adgang til Appel gennem flere Led, saaledes at det Arbejde, som tilbydes, ikke bliver Sulte-arbejde, og som den højtærede Minister udtalte, vil de fleste Arbejder, som det i det praktiske Liv plejer at være Tilfældet med den Slags Arbejder, blive udført i Akkord. Jeg blev noget ilde berørt, ja, næsten bedrøvet, kan jeg gerne sige, ved de Udtalelser, den ærede sidste Taler fremkom med, idet han syntes at stille i Udsigt, at hvis Bestemmelserne ikke blev ændret, vilde de Arbejdere, der blev beskæftiget ved disse Arbejder, ret naturligt udføre et mindre intensivt, for ikke at sige et daarligt Arbejde. Jeg kan nu ikke rigtig tro, at den danske Arbejderstand skulde ville bruge saadanne Midler i stor Udstrækning. De, der vil blive beskæftiget ved saadanne Arbejder, som det her drejer sig om, er jo ifølge Forholdets Natur noget uden for den stærkt centraliserede Arbejderbevægelse. Der er endnu tilbage paa Landet et lidt andet Syn paa Sagen end indenfor det meget stærke Fagforeningsvæsen, som optræder i Byerne. Jeg hører jo, at Lovforslaget fra en vis Side ønskes henvist til et Udvalg, og det er da mit Haab, at det dér vil lykkes os at overbevise Arbejdernes Repræsentanter om, at de Foranstaltninger, der foreslaas truffet i § 4, vil være fuldt tilfredsstillende.

Jeg har kun en eneste lille Anke eller Henstilling til den højtærede Minister vedrørende § 4. Der er brugt Udtrykket „Amtsudvalg“. Den højtærede Minister forklarede, hvad dette betød, men naar man ser paa Lovforslaget i den Form, hvori det her foreligger for Landstinget, og i hvilken det jo, saafremt det vedtages uforandret, vil blive optaget i Lovtidende, staar dette Udtryk noget svævende. Man ved ikke rigtig, hvad det er. Vi ved det, for vi har faaet Ministerens Forklaring, ligesom det stod i Motiverne til Lovforslaget, da det blev fremsat i Folketinget; men naar man